

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 31. januar 2008
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2007-740-0246
Dok.: HAA40444

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2, som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. januar 2008 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter og arveloven (Retsmægling m.v.) (L 17).

Lene Espersen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter og arveloven (Retsmægling m.v.) (L 17):

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 28/1-2008 fra Mediationsinstituttet vedr. L 17, jf. L 17 - bilag 6.”

Svar:

1. Mediationsinstituttet anfører i henvendelsen bl.a., at det vil skade mulighederne for at udvikle mediation i Danmark, hvis lovforslaget vedtages, fordi det offentlige ”ikke kan udvikle erhvervsmæssige aktiviteter”, og fordi privat mediation vil blive trængt tilbage, hvis det offentlige tilbyder ”gratis” retsmægling.

Som der nærmere er redegjort for i lovforslagets bemærkninger, vil den foreslåede ordning ikke hindre nogen i at vælge udenretlig mægling før eller under sagens behandling ved domstolene.

Endvidere kan retsmægling alene anvendes i sager, der *verserer* ved retten. Tvisten skal være indbragt for domstolene, hvilket som altovervejende hovedregel sker ved indlevering af stævning og betaling af retsafgift efter retsafgiftslovens regler herom. Som der nærmere er redegjort for under pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, har Retsplejerådet overvejet, om der bør gælde særligt lempelige regler for udfærdigelse af en stævning i sager, hvor det allerede ved sagens anlæg er parternes ønske, at der skal foretages retsmægling. Retsplejerådet fandt imidlertid ikke grundlag for at foreslå sådanne regler, og rådet anfører i sin betænkning, at der ville være risiko for at forrykke balancen mellem forskellige former for tvistløsning, der tilbydes henholdsvis indenretligt og udenretligt, hvis man lempede kravene til, hvordan konfliktløsning ved domstolene skal indledes. Ved at kræve, at der skal være tale om en sag, der verserer ved domstolene, markeres en grænse mellem den mægling, som udføres i tilknytning til domstolene og de former for mægling, der foretages udenretligt inden anlæggelse af retssag.

Efter Justitsministeriets opfattelse ville det være vanskeligt at begrunde en ordning, hvorefter der skulle opkræves en særlig ekstrabetaling for retsmægling i sager, hvor der er betalt retsafgift, alene med det formål at fremme udbredelsen af privat udenretlig mediation.

Mediationsinstituttet anfører, at man i stedet for en ordning med retsmægling ved domstolene burde indføre en ordning, hvorefter dommeren kan henvise en sag til mægling ved private mediatorer. Mediationsinstituttet henviser bl.a. til erfaringer fra England og anfører, at der ikke er eksempler på lande, hvor en ordning med ”gratis” mægling ved domstolene med dommere som mæglere har været en succes.

Det fremgår af Retsplejerådets betænkning om retsmægling, at rådet i sit arbejde har inddraget erfaringer med mægling/mediation i andre lande, herunder erfaringer fra England. Det kan endvidere oplyses, at både den norske og finske ordning med retsmægling er udformet således, at dommere kan udpeges som retsmæglere, uden at der opkræves en særlig ekstrabetaling. Også i Sverige er der overvejelser om at indføre en ordning med ”gratis” retsmægling, som skal foretages af dommere, jf. herved betænkning SOU 2007:26.

2. Mediationsinstituttet anfører endvidere, at borgernes respekt for domstolene vil blive påvirket negativt, når de oplever, at dommere i en retssag tilskynder til løsninger, der afviger fra den juridisk korrekte løsning.

Som anført i lovforslagets bemærkninger har Retsplejerådet overvejet, om der kan være principielle betænkeligheder ved at lade dommere fungere som retsmæglere. Over for Retsplejerådet har det bl.a. været anført, at anvendelsen af dommere som retsmæglere kan være med til at svække den bredere samfundsmæssige opfattelse af domstolenes autoritet.

Justitsministeriet er enig med Retsplejerådet i, at retsmæglerrollen kræver noget andet end den traditionelle dommerrolle og dommeruddannelse, men at dommerne med deres baggrund som jurister principielt vil have de samme forudsætninger som advokater for ved relevant efteruddannelse at tilegne sig de fornødne kompetencer til at fungere som retsmæglere. Endvidere vil det være et væsentligt element i retsmæglerens opgave klart at definere sin rolle over for parterne, og det er også forudsat, at det enkelte embedes procedure for information af parterne om muligheden for retsmægling tilrettelægges således, at det sikres, at parterne får en korrekt opfattelse af mæglerens rolle. Endelig peger den gennemførte evaluering af den mangeårige forsøgsordning med retsmægling ikke på, at dommernes deltagelse i retsmægling svækker den almindelige tillid til domstolenes virksomhed.

På den anførte baggrund er Justitsministeriet ikke enig i, at den foreslåede ordning vil påvirke borgernes respekt for domstolene negativt.